

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ(*)

Τοῦ κ. ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΟΜΗΡΟΥ,
Προέδρου τοῦ Κ.Σ. ΕΔΕΚ.

Βαριά ἡ εὐθύνη καί δυσβάσταχτο τό χρέος νά ἀπευθύνει κάποιος τό λόγο στίς 15 τοῦ Ἰούλη.

36 χρόνια ἀπό τή μεγάλη προδοσία καί τό φοβερό ἔγκλημα μέ νωπές τίς μνημέες καί ἀνεπούλωτα τά τραύματα, καλούμαστε σέ αὐτό τό ἐτήσιο συναπάντημα χρέους νά τιμήσουμε τοὺς ὑπέροχους ἀγωνιστές πού ἔδωσαν τή ζωή τους γιά τήν ἐλευθερία καί τή δημοκρατία καί ὑπερασπίστηκαν τό λαοπρόβλητο ἡγέτη, τόν Ἐθνάρχη Μακάριο.

Τί νά ποῦμε, ὅμως, καί τί νά παραλείψουμε, σήμερα, ἐπέτειο ἀποφράδα, μαύρη καί ἀποκρουστική στήν Κύπρο τῆς τραγωδίας καί τῶν τραγικῶν ἀντιφάσεων, τῆς δημοκρατικῆς ἀντίστασης τοῦ λαοῦ μας στό πραξικόπημα - ὄνειδος τῆς σύγχρονης Κυπριακῆς

* Ἐλέχθη στίς 15 Ἰουλίου 2010, στόν ἰ. ναό Ἀγ. Κωνσταντίνου καί Ἐλένης νέου Κοιμητηρίου Λευκωσίας, κατὰ τό μνημόσυνο, κατὰ τό ὁποῖο χοροστάτησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου καί στό ὁποῖο παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀρχηγοί καί ἐκπρόσωποι κομμάτων, Ὑπουργοί, Βουλευτές, ἀξιωματοῦχοι τῆς Πολιτείας καί ἐκπρόσωποι τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης. Μετά τό πέρας τοῦ μνημοσύνου ὁ Μακαριώτατος τέλεσε Τρισάγιο στοὺς τάφους τῶν πεσόντων, ὅπου κατέθεσαν στεφάνια τόσο ὁ ἴδιος ὅσον καί οἱ προαναφερθέντες ἐπίσημοι.

Ίστορίας, αλλά και της για 36 χρόνια τουρκικής σημαίας καρφωμένης στον Πενταδάκτυλο και τις καρδιές μας;

Πώς νά αρθρώσει κάποιος τό λόγο χωρίς νά κατολισθήσει στον ύποκριτικό έκπεςμό, όταν ή έθνική ταπείνωση της κατοχής είναι παρούσα 36 όλόκληρα χρόνια κι όταν τό κάλεσμα της εϋθύνης παραμονεύει τούς έφιάλτες μας και όριοθετεί τήν πορεία μας;

Τί νά ποϋμε και τί νά παραλείψουμε; Τήν έσχάτη προδοσία ή τούς θλιβερούς συνωμότες; Τήν άπαίσια συνωμοσία και τό μέγα έγκλημα;

Τήν άπόπειρα διαγραφής της μνήμης, της διαστροφής τών γεγονότων, της παραχάραξης της αλήθειας και της άσέλγειας επί της Ίστορίας;

Τί νά ποϋμε και τί νά παραλείψουμε σήμερα 15 Ίουλίου 2010, 36 χρόνια άπό τότε, σέ αυτή τήν έτήσια ρωγή του χρόνου, άλλοθι στις ένοχές, όπου κυριαρχούν οι μισές αλήθειες και οι μεγάλες αλήθειες χάνονται;

Ής προσπαθήσουμε, λοιπόν, νά μιλήσουμε σ' έσας τούς άγωνιστές - μάρτυρες της αντίστασης, μέ όση ειλικρίνεια μās έπιτρέψουν οι συμβατικότητατες και οι σκοπιμότητες, σ' έσας πού φύγατε νωρίς, περιφέροντας μέ καρτερία και περηφάνεια τά φανερά και άθέατα τραύματα μιās έποχής πού ανακυκλώνεται άπό τότε τυραννικά, αναζητώντας τή λύτρωση και τήν κάθαρση αρχαίας τραγωδίας.

36 χρόνια, λοιπόν, άπό τότε. Και οι σκηνές όλοζώντανες. Νά θυμίζουν τήν υπέροχη θυσία σας για τήν έλευθερία και τή δημοκρατία, για τήν υπεράσπιση του νόμιμου έκλεγμένου ήγέτη του λαού μας, του Έθνάρχη Μακαρίου.

36 χρόνια άπό τότε. Όταν ό Μακάριος, κυνηγημένος άπό τήν προδοτική χούντα και τήν έγκληματική όργάνωση της ΕΟΚΑ Β', άπευθύνει τό ιστορικό του διάγγελμα: «Γνώριμη είναι ή φωνή πού άκούεις. Γνωρίζεις ποιος σου όμιλεί. Είμαι εκείνος τόν όποιον έσύ εξέλεξες για νά είναι ήγέτης σου. Πρόβαλε παντοιοτρόπως αντί-

σταση εις τήν χούντα. Νῦν ὑπέρ πάντων ἀγών».

36 χρόνια ἀπό τότε. Καί ἡ ἀναγκαία ἐθνική λαϊκή ἐνότητα δέν οἰκοδομεῖται μέ τή διαγραφή τῶν ἐθνικῶν ἐγκλημάτων, ὅπως τό προδοτικό πραξικόπημα, ἀλλά μέ τή συντήρηση αὐθεντικῆς καί ἀληθινῆς τῆς ἱστορικῆς μνήμης γιά νά φωτίζει διδακτικά τό παρόν καί τό μέλλον.

36 χρόνια μετά. Καί φέτος, ὅπως καί πέρσι. "Ὅπως κάθε χρόνο, σᾶς θυμόμαστε καί σᾶς τιμοῦμε. Μέ φορτισμένες μνήμες. Μέ ὁράματα τραυματισμένα. Μέσα στους ἐπάλληλους καί φαύλους κύκλους τῆς ἀνατροπῆς ἀξιῶν, τοῦ καταναλωτισμοῦ, τῆς διχοτόμησης καί τοῦ ἄγους τῆς κατοχῆς, τῆς σύλησης τῶν ἱερῶν καί τῶν ὁσίων μας, τῶν προσφύγων πού πεθαίνουν μέ τό νόστο τοῦ γυρισμοῦ, τῶν ἀγνοουμένων πού κηδεύονται μέ καθυστέρηση 36 χρόνων ἢ πού ἡ τύχη τους παραμένει ἀνεξακρίβωτη πρός δόξαν τῆς διεθνοῦς ὑποκρισίας καί τῶν ἐγκλωβισμένων πού ὡς ἐλεύθεροι πολιορκημένοι πολιορκοῦν τίς ἐνοχές καί τίς εὐθύνες μας.

Σᾶς θυμόμαστε, λοιπόν, καί σᾶς τιμοῦμε. Ἀναζητώντας συνειρμούς τῆς θυσίας τῆς ἀντίστασης 36 χρόνια πρίν, μέ τό σημερινό μας καθῆκον. Πού ἐπιτάσσει νά ξεφύγουμε ὀριστικά ἀπό τό σύνδρομο τῆς ἐθνικῆς προδοσίας καί ἥττας τοῦ 1974, νά ἐπανακαθορίσουμε τά μεγάλα ὁράματα καί νά ἐπανασυνδέσουμε τά κομμένα νήματα τῶν προσπαθειῶν καί τῶν ἀγώνων τοῦ λαοῦ μας. Νά ὀλοκληρώσουμε λυτρωτικά τόν ἱστορικό κύκλο πού ξεκινᾷ ἀπό τήν ἀγχόνη τοῦ ἀποικιοκράτη, φτάνει στή δική σας ἥρωϊκή θυσία, ἐκτείνεται στήν τραγωδία τῆς εἰσβολῆς καί ὀλοκληρώνεται, πρέπει νά ὀλοκληρωθεῖ, μέ πράξη μόνο μία. Πράξη ἀπόσεισης τῆς κατοχῆς. Πράξη ἐλευθερίας.

Σήμερα, λοιπόν, σᾶς δίνουμε ἀναφορά καί μήνυμα σέ τοῦτο τόν ἐτήσιο ἀπολογισμό. Πώς ποτέ δέν θά συμφιλιωθοῦμε μέ τήν στρέβλωση τοῦ νοήματος τῆς ὑπέροχης θυσίας σας. Μέ τίς ἀπώπειρες τῆς τυμβωρυχίας, τῆς καπηλείας καί τῆς πλαστογραφησης.

Καί σᾶς βεβαιώνουμε, ὅτι μέ τή γνώση τῆς ἱστορικῆς ἀλήθει-

ας καί μέ ἐπίγνωση τοῦ χρέους θά ἀγωνιστοῦμε γιά τήν ἄρση τῶν συνεπειῶν τῆς προδοσίας. Μιάς προδοσίας πού ὀργάνωσαν ξένα συνωμοτικά κέντρα καί τῆς ὁποίας τραγικό θῦμα ὑπῆρξε ὁ λαός μας. Πού δέν εἶναι δυνατό νά ἐγκαλεῖται ἀνιστόρητα ὡς βαρυνόμενος μέ αἰσθήματα συλλογικῆς ἐνοχῆς, γιά τήν ὁποία πρέπει νά καταβάλλει τό τίμημα μέ λύση ἄδικη καί ἐτεροβαρή.

Σᾶς βεβαιώνουμε πώς δέν θά ἀφήσουμε τά ὄνειρά σας νά λεηλατηθοῦν καί τίς προσδοκίες ἐνός ὁλόκληρου λαοῦ νά ἀναιρεθοῦν. Γιατί τό χρέος μας ἀπέναντι σέ ἐσᾶς καί τή δική σας θυσία εἶναι νά συνεχίσουμε καί σήμερα τήν ἀντίσταση, νά συνεχίσουμε τόν ἀγῶνα.

Γιά λύση πού δέν θά νομιμοποιεῖ τά κατοχικά δεδομένα, ἀλλά θά τά καταργεῖ. Πού δέν θά στηρίζεται σέ καταστρατήγηση, ἀλλά σέ διασφάλιση τῶν δικαιωμάτων καί τῶν βασικῶν ἐλευθεριῶν. Πού θά διασφαλίζει τήν ἐνότητα τοῦ κράτους, τοῦ λαοῦ, τοῦ χώρου, τῶν θεσμῶν καί τῆς οἰκονομίας. Πού θά στηρίζεται στήν ἀρχή τῆς δημοκρατίας, ὅτι ἡ πλειοψηφία κυβερνᾷ καί ἡ μειοψηφία κατοχυρώνεται. Μιά ἀρχή πού εἶναι ἀπολύτως συμβατή καί πουθενά δέν ἀντιμάχεται τή λειτουργία τῆς Ὁμοσπονδίας. Λύση χωρίς συρματοπλέγματα, διαχωριστικά τείχη, ξένους στρατούς, ἐποίκους καί φυλετικούς διαχωρισμούς.

Γιατί δέν μᾶς πάει ἡ μισή πατρίδα. Θέλουμε καί θά ἀγωνιστοῦμε γιά λεύτερη πατρίδα γιά ὅλους. Ὅλους τούς νόμιμους κατοίκους τῆς Κύπρου, Ἑλληνοκύπριους καί Τουρκοκύπριους.

Ἡ εὐρισκόμενη σέ ἐξέλιξη διαδικασία τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων εἶναι φανερό, ὅτι δέν μπορεῖ νά ἀφήνει ὁποιαδήποτε περιθώρια αἰσιοδοξίας μέ δεδομένη τήν τουρκική στρεφодικία, κακοπιστία καί ἀδιαλλαξία.

Ἀντίθετα, οἱ πρόσφατες ἐξελίξεις δημιουργοῦν μέγιστους κινδύνους γιά τήν ἐθνική μας ὑπόθεση. Ἡ Ἐκθεση τοῦ Γ.Γ. τοῦ ΟΗΕ πρὸς τό Συμβούλιο Ἀσφαλείας καί ἡ δήλωσή του κατά τήν ἐπανέναρξη τῶν διαπραγματεύσεων προαναγγέλλουν προσπάθειες γιά ἀλλαγὴ τῆς διαδικασίας ὅπως ἀρχικά εἶχε συμφωνηθεῖ.

Δίνουν μιά ψευδεπίγραφη εικόνα προόδου αναφέροντας, ότι βρισκόμαστε σέ απόσταση συμφωνίας γιά τή λύση. Παραπέμπουν σέ λογική χρονοδιαγράμματος μέ αναφορά σέ δυνατότητα συμφωνίας λύσης μέχρι τό Δεκέμβριο τοῦ 2010, ἐνῶ παραπέμπουν σέ «πολυμερείς συνομιλίες», δηλαδή σέ Διεθνή Διάσκεψη.

Ἡ ἐπιχειρούμενη ἐκτροπή εἶναι ὀφθαλμοφανής. Πρός συγκεκριμένη ἐπιδιαιτησία πολύ χειρότερης ἐκδοσης ἀπό ἐκείνη τοῦ Μπούργκενστοκ.

Ἡ θέση μας πρέπει νά εἶναι ἀπολύτως σαφής. Μόνο ὅταν οἱ διαπραγματεύσεις φτάσουν σέ απόσταση συμφωνίας καί μόνο τότε θά μπορεῖ νά ἐξετασθεῖ καί νά συμφωνηθεῖ Διεθνής Διάσκεψη. Γιά συζήτηση μόνο τῆς διεθνοῦς πτυχῆς τοῦ Κυπριακοῦ. Σέ τέτοια περίπτωση οἱ ὅροι σύγκλησής της δέν θά πρέπει νά ὑπονομεύουν τό κῦρος καί τή μοναδική διεθνή νομική ὄντοτητα τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, οὔτε νά προσδίδουν κῦρος ἤ νά ὑποβοηθοῦν τήν ἀποσχιστική ὄντοτητα τῶν κατεχομένων.

Τώρα, ὅμως, πρέπει νά καταστεῖ σαφές σέ ὅλους ὅτι δέν πρόκειται νά ἀποδεχθοῦμε ἐπιδιαιτησία μέ τή μορφή Διεθνοῦς Διάσκεψης, χρονοδιαγράμματα καί ἐκβιασμούς.

Κύριε Πρόεδρε, Μακαριώτατε,

Χρέος μας ἡ ἀδιαπραγμάτευτη διεκδίκηση τῶν στοιχειωδῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ μας. Ἡ ἀνάδειξη τῆς πραγματικῆς φύσης τῆς Κυπριακῆς κρίσης. Ἡ ἀπαίτηση γιά ἐφαρμογή τῶν ἀρχῶν τοῦ Διεθνοῦς καί τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαίου. Ἡ ἀπλή διακήρυξη καί ἐμμονή χωρίς ταλαντεύσεις ὅτι τό Κυπριακό εἶναι θέμα εἰσβολῆς καί κατοχῆς ἐνός ἀνεξάρτητου κράτους ἀπό τήν Τουρκία. Καί ἡ σαφής ὑπόδειξη, πώς ὅσοι ἐνδιαφέρονται πραγματικά γιά λύση δίκαιη καί βιώσιμη θά πρέπει νά στρέψουν τό ἐνδιαφέρον, τήν ἐπιρροή καί τίς πιέσεις τους πρὸς τήν κατοχική δύναμη.

Τιμώμενοι μάρτυρες τῆς ἀντίστασης, μέ ἐσᾶς τούς σεμνοὺς μας ἥρωες καθοδηγητές νά μᾶς δίνετε τό σινιάλο νά μποῦμε πρέπει

μπροστά σέ τροχιά ανάτασης, αντίστασης, δημιουργίας, ἐλπίδας
καί ἐλευθερίας. Γιατί ἔτσι κι ἄλλοιῶς ἢ προσφορά καί ἡ θυσία
ὅπως ἐσεῖς διδάξατε πρέπει νά κατατίθενται ἄσχετα ἀκόμα καί
ἀπό τήν ἀναγνώρισή τους.

Καί ὅπως λέει καί ὁ μεγάλος ποιητής τοῦ Ἑλληνισμοῦ Γιώργος
Σεφέρης:

«Ἕνα παρθένο δάσος σκοτωμένων τό μυαλό μας.

Κι ἄ σοῦ μιῶ μέ παραμύθια καί παραβολές,

εἶναι γιατί τ' ἀκοῦς γλυκότερα καί ἡ φρίκη

δέν κουβεντιάζεται, γιατί εἶναι ζωντανή,

γιατί εἶναι ἀμίλητη καί προχωράει,

στάζει τή μέρα, στάζει στόν ὕπνο,

μνησιπήμων πόνο.

Νά μιλήσω γιά ἥρωες, νά μιλήσω γιά ἥρωες:

Μιχάλης πού ἔφυγε μέ ἀνοικτές πληγές ἀπ' τό Νοσοκομεῖο

ἴσως μιλοῦσε γιά ἥρωες ὅταν, τή νύκτα ἐκείνη,

πού ἔσερνε τό ποδάρι του μέσ στή συσκοτισμένη πολιτεία,

οὐρλιαζε ψηλαφώντας τόν πόνο μας. «Στά σκοτεινά

πηγαίνουμε, στά σκοτεινά προχωροῦμε».

Οἱ ἥρωες προχωροῦν στά σκοτεινά.

Κύριε Πρόεδρε, Μακαριώτατε,

Ὁ Ἑλληνισμός ξεχώριζε, γιατί ἔβρισκε πάντα τόν ἕνα, τόν
ἀναντικατάστατο ρόλο, πού δίνει νόημα καί περιεχόμενο στή
ζωή: Τόν ἀγῶνα γιά ἐλευθερία, γιά πρόοδο τῆς κοινωνίας, γιά
τήν προκοπή τοῦ λαοῦ καί τοῦ Ἕθνους.

Ἀπό τά πανάρχαια βάθη τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀκού-
γεται στούς αἰῶνες τό παράγγελμα πού ἀπορρίπτει τήν ὑποταγή,
τήν ἀδράνεια καί τήν παραίτηση, μπροστά στά τείχη πού ὑψώ-
νουν μπροστά μας οἱ κάθε λογῆς κήρυκες καί προπέτες τῆς ἐνσω-

μάτωσης καί τῆς ἥττας «Εἷς οἰωνός ἄριστος ἀμύνεσθαι περί πα-
τρης».

Ὅμοια καί ἐμεῖς. Ὁ Ἑλληνισμός τῆς Κύπρου. Διαβάζουμε τούς οἰωνούς τῆς νέας ἐποχῆς. Ἀνταποκρινόμαστε στό πολύβουο κά-
λεσμα τῆς Ἱστορίας. Ὅχι γιά νά σταματήσουμε περιδεεῖς καί
παράλυτοι μπροστά στά τείχη, μπροστά στίς δυσκολίες πού συ-
ναντοῦμε, ἀλλά γιά νά τραβήξουμε καταπάνω τους, νά τά γκρε-
μίσουμε, νά τά ξεπεράσουμε.

Ἔτσι μᾶς δίδαξαν οἱ ἥρωες πού τιμοῦμε σήμερα. Ἔτσι πα-
ραγγέλλει σέ ὅλους τούς δυνατούς τόνους τό ἐθνικό μας χρέος, ἡ
πολιτιστική μας κληρονομιά, ἡ ἱστορική μας ρίζα, οἱ παραδόσεις
καί ὑποθήκες τῶν ἀθανάτων ἀγωνιστῶν τῆς Κυπριακῆς Ἐλευθε-
ρίας.

Καί ἐμεῖς, ἀδέλφια μας τῆς ἀντίστασης, τῆς δημοκρατίας καί
τῆς ἐλευθερίας, ὅρκο σᾶς δίνουμε:

Πώς μέρα καί νύκτα θά παλεύουμε ὥσότου ἀπό τά σκοτάδια
ἀναβλύσει φῶς. Φῶς ἄπλετο Ἐλευθερίας.